

22.11.2017

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalta päätökset väitetystä vammaisen henkilön häirinnästä junamatkustamisessa ja romanien syrjinnästä asumispalveluissa

Pelkästään henkilön oma subjektiivinen kokemus nöyryyttävästä ilmapiiristä ei riitä synnyttämään syrjintäolettaa häirinnästä

Vammansa takia pyörätuolia liikkumiseensa käyttävä hakija katsoi tullessa syrjityksi, koska piti junahenkilökunnan kuulutusta junan lähdön myöhästymisestä pyörätuoliluisikan lukkiutumisesta johtuen sellaisena, että se synnytti häntä nöyryyttävän ilmapiirin, joka oli häirintää. Junahenkilökunnan menettelyssä muille samassa junavaunussa matkustaville oli selvinnyt, että junan viivästyminen oli johtunut junan pyörätuoliluisikan viasta ja kun muita pyörätuolimatkustajia ei junassa ollut myös se, että juuri hakija oli se sähköpyörätuolia käyttänyt henkilö, josta konduktööri oli asiaa selvittäessään keskustellut junien liikenteenohjauksen kanssa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, ettei hakija kuitenkaan esittänyt asiassa sellaista selvitystä, että junahenkilökunnan menettelyn voitaisiin katsoa olleen sillä tavoin ihmisarvoa loukkaavaa käyttäytymistä, että asiassa olisi syntynyt olettaa junahenkilökunnan perustavanlaatuisesta kunnioituksen puutteesta kantajaa kohtaan yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun syyn takia taikka olettaa siitä, että junahenkilökunta tällaisesta syystä olisi kyseenalaistanut hakijan oikeuden tulla kohdelluksi yhdenvertaisesti muiden kanssa.

Vaikka hakija olisi kokenut junan lähdön 9 minuutin viivästymisestä mahdollisesti syntyneen matkustajien turhautumisen kohdistuneen juuri häneen, pelkästään hakijan oma subjektiivinen kokemus ei riitä asian objektiivisessa arvioinnissa synnyttämään syrjintäolettaa nöyryyttävästä ilmapiiristä, jos asiassa ei ole selvitetty miten mahdollinen hakijaan kohdistunut nöyryyttävä ilmapiiri olisi ilmennyt.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, ettei asiassa syntynyt olettaa syrjinnästä, ja hylkäsi hakemuksen.

Kunta ja sen kiinteistöyhtiö olivat syrjineet romaniperhettä asumispalveluissa

Kunta katsoi romanin oheishuollossa olevan lapsen lastensuojelun tarpeen johtuneen oleelliselta osin asunnon puuttumisesta. Kunta tarjosi oheishuoltajalle vuokra-asuntoa, josta hän kieltäytyi romanikulttuuriinsa liittyvään väistämismisvelvollisuuteen vedoten. Kunta ei järjestänyt perheen asumista muulla tavoin. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että asiassa oli syntynyt välillistä syrjintää koskeva syrjintäolettaa. Koska kunta ei esittänyt menettelylleen hyväksyttävää tavoitetta, lautakunta katsoi sen syrjineen hakijaa välillisesti.

22.11.2017

Kiinteistöyhtiö päätti olla vuokraamatta edellä mainitulle romanille enää lainkaan asuntoa hänen aiemman häiritsevän asukaskäyttäytymisensä ja maksamattomien vuokriensa takia. Koska mainituista asioista oli kulunut jo pitkä aika, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että asiassa oli syntynyt välillistä syrjintää koskeva syrjintäoletta myös kiinteistösaakeyhtiön osalta. Kiinteistösaakeyhtiö selvitti, että sen päätökselle oli ollut hyväksyttävä tavoite, mutta se ei esittänyt selvitystä siitä, että hakijan häiritsevä asukaskäyttäytyminen olisi jatkunut sen viittaamien tapahtumien jälkeen tai että hän ei olisi huolehtinut aiempien vuokravelkojensa maksamisesta tai tehnyt niiden maksamisesta maksusuunnitelmaa. Lautakunta kielsi kiinteistösaakeyhtiötä jatkamasta tai uusimasta hakijaan kohdistunutta syrjintää.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta asetti päätöksensä tehosteeksi kunnalle 5 000 euron suuruisen uhkasakon.

Tapausselosteet on kokonaisuudessaan julkaistu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan internet –sivuilla:
http://yvltk.fi/fi/index/materiaalit/tapausselosteet_3.html

Lisätietoja: Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan pääsihteeri Juhani Kortteinen
p. 0295 150151, sähköposti: juhani.kortteinen@oikeus.fi

22.11.2017

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNTA

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on valtioneuvoston nimittämä itsenäinen ja riippumaton oikeusturvaelin. Se valvoo yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain noudattamista yksityisessä toiminnassa sekä julkisessa hallinto- ja liiketoiminnassa. Työelämää koskevat kysymykset eivät kuulu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaan muutoin kuin tasa-arvolain soveltamisalalla.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaan ei kuulu yksityis- ja perhe-elämän piiriin kuuluvat asiat, eikä uskonnon harjoittaminen.

Asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi se, johon syrjivä menettely kohdistuu, taikka yhdenvertaisuusvaltuutettu. Myös yhdistykset voivat saada hakemuksen vireille lautakunnassa asianomistajan suostumuksella. Tasa-arvolain soveltamisalaan kuuluvissa asioissa asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi vain työmarkkinoiden keskusjärjestö tai tasa-arvovaltuutettu.

Lautakunta ei ota tutkittavaksi tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa vireillä olevaa asiaa.

Lautakunnan tehtävänä on antaa oikeussuojaa niille, jotka ovat kokeneet tullessa syrjityksi tai tullessa syrjintään liittyvien kiellettyjen vastatoimien kohteeksi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta voi kieltää jatkamasta tai uusimasta syrjintää tai vastatoimia ja asettaa päätöksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon ja tuomita sen maksettavaksi.

Lautakunta voi määrätä asianomaisen ryhtymään kohtuullisessa määräajassa toimenpiteisiin yhdenvertaisuuslaissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi. Se voi myös vahvistaa osapuolten välisen sovinnon.

Lautakunta ei voi määrätä hyvitystä tai muuta korvausta maksettavaksi.

Lautakunta voi antaa myös lausunnon yhdenvertaisuuslain tai tasa-arvolain soveltamisesta tuomioistuimen, yhdenvertaisuus- tai tasa-arvovaltuutetun tai muun viranomaisen taikka yhdistyksen pyynnöstä.

Lautakunnan päätöksistä voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Hakemuksen käsittely lautakunnassa on maksutonta, ja sen toimituskirjat ovat maksuttomia. Muista oikeudenkäyntikuluistaan asianosaiset vastaavat itse.

Lisätietoja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta:

<http://yvltk.fi/fi/>

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta
PL 27
FI-00023 Valtioneuvosto

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan sähköposti: yvltk@oikeus.fi